

for de vedkommende Troessamfund, beregnet paa den, og man maa søge paa en saa hurtig Maade, som muligt, at skabe sig en Formular for Eden for de Borgere, der ikke høre til disse anerkjendte Troessamfund og som nu engang have borgerlige Rettigheder, thi det gaaer dog ikke an at sige: „Du er Baptist — lader os holde os til et foreliggende Tilfælde — og Du har Ret til at være det, og ifølge Grundloven kunne vi ikke udelukke Dig fra de borgerlige Rettigheder, men Du kan ikke aflægge Ed, thi den Ed, vi have, passer ikke for Dig“. Han maa stedes til at være Vidne og staae til Troende som Vidne, og han maa overlade til Staten at udfinde den Form, hvorunder den vil kræve af ham Bekræftelse af hans Udsagn, og det troer jeg ikke hører med til denne Lovs Opgave, det troer jeg i det Ringeste burde udgaae fra et andet Ministerium. Jeg troer ikke, at det er muligt at tilveiebringe nogen Enighed mellem mig og de ærede Herrer, der staae paa et andet Standpunkt i hele denne Betragtning. Jeg respecterer deres Betragtning, jeg respecterer fuldelig den Stemning, hvorfra den udgaaer. Det forekommer dem, at det gamle Grundlag roffes, og de frygte for det nye; men mig forekommer det, at der er lagt et andet Grundlag, og at vi maae bygge paa dette Grundlag, saaledes som det er givet, og vi bør ikke forudsætte, at den Bygning, der opføres, skal skjøndt opført paa det nye Grundlag, ogsaa passe til det gamle Grundlags Forudsætninger.

Ordføreren: Det er langtfra min Mening, at Ingen kan aflægge Ed uden at beskjende sig til noget bestemt af de hidtil bestaaende Religionsamfund her i Landet; men jeg maa vedblive den Mening, at man dog maa have nogen Sikkerhed for, at den, der skal stedes til at aflægge Ed, troer paa en retfærdig, hellig og alvidende Gud, og at man ikke kan gaae hen og udgive en Lov, som tilsteder, at Ungdommen opporer, uden at man forskifrer sig om, at den erhverver den meest fornødne religiøse Kundskab. Hvad Baptisterne angaaer, har jeg ikke noget Dieblif havt Tvivl om, at de kunne gjøre Ed. Baptisten kan gjøre Ed aldeles i Lovens almindelige Form. Der er Intet i hans Religionsbekjendelse, som

sætter ham ud af Stand til at gjøre en saadan Ed i Lovens almindelige Form. Han erkjender jo alle de Læresætninger, som Eden forudsætter; døbt er han paa den Tid, der kan blive Spørgsmaal om hans Edsaflæggelse, han troer paa den hellige Skrift. Saaledes som Baptisternes Lære er fremtraadt, indskræper de en særdeles Reenhed i Sindet, en særdeles Kjærlighed og Hengivenhed til Christendommen, som den af dem opfattes. Det er altsaa ikke med Hensyn til dem, der er Spørgsmaal om Eden; men der er Spørgsmaal om alle de Mangfoldige, der kunne udgive Noget for deres particulare Religion, og som derfor, efter hvad den høitærede Cultusminister har udtalt, skulde være stiftede til at aflægge Ed. Naar der er Spørgsmaal om Edsaflæggelse, saa er der ikke Spørgsmaal om en Fordeel, en Rettighed, som Individet skal nyde; men der er Spørgsmaal om den Sikkerhed, som hans Medborgere skulle have for, at de ikke komme til at lide den største Forurettelse ved den Tilbud, man skænker et Vidnesbyrd, som ikke har noget Grundlag. Jeg indseer meget godt, at det kan være overmaade vanskeligt at ordne hele denne Sag i Overensstemmelse med Grundloven; men just fordi det er overmaade vanskeligt, hører det til den almindelige Lov angaaende Kirkeforfatningen, som Grundloven har bebudet.

S. Sørensen: De mange Betænklichkeiten, som den høitærede Ordfører har ved den nærværende S, kan jeg ikke dele med ham. Ikke heller kan jeg indrømme, at det er rigtigt, naar han paastaer, at Staten efter dette Lovudkast ikke yder tilstrækkelig Forsorg for de forskjellige Individider med Hensyn til den religiøse Underviisning. Det forekommer mig, naar jeg seer paa Gens Bestemmelser, at den aldeles ikke forandrer Noget hverken i vor juridiske Lovgivning angaaende Børns Oplærelse eller i den factiske Tilstand her i Landet. Her er jo slet ikke Tale om andre Børn i denne S end dem af Troessamfund, som ikke ere anerkjendte her i Landet, og selv de Børn, som ikke høre til den evangelisk-lutheriske Kirke, men til andre anerkjendte Troessamfund, ere underkastede de samme Bestemmelser, som nu ere gjældende her i Landet med Hensyn til deres Skoleunder-